

Udkast til disposition for COSAC's 44. halvårslige rapport om procedurer og praksis vedrørende parlamentarisk kontrol

Kapitel 1: Forenkling af EU-lovgivning og hasteprocedurer

Europa-Kommissionens arbejdsprogram for 2025 har et betydeligt fokus på forenkling af EU-lovgivning. Arbejdsprogrammet omfatter en række såkaldte omnibuspakker om bæredygtighed, investeringsforenkling, små og mellemstore virksomheder og andre forenklingsforslag om kemiske stoffer (REACH) og den fælles landbrugspolitik. Målet med forenklingsforslagene er at sikre langsigtet europæisk konkurrenceevne ved at reducere administrative og lovgivningsmæssige byrder for europæiske virksomheder. Europa-Kommissionen har opfordret Europa-Parlamentet og Rådet til at hastebehandle disse sager uden at genåbne andre dele af lovgivningen.

Der findes ingen klar ramme for brugen af hasteprocedurer i EU's beslutningstagning.¹ I praksis ser hastebehandling dog ud til at indebære, at lovgivningsforslag vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet i én behandling uden mulighed for at ændre Kommissionens forslag. Samtidig finder drøftelserne i Rådet sted på et tidspunkt, hvor lovgivningsforslagene måske ikke er tilgængelige på alle officielle EU-sprog.² Hastebehandling af forslag risikerer derfor at svække passende national parlamentarisk kontrol med regeringerne i EU's beslutningstagning.

Dette kapitel vil undersøge, om og hvordan EU's nationale parlamenter formår at kontrollere deres regeringer, når Rådet vedtager forenklingsforslag under hasteprocedurer. Kapitlet vil se nærmere på et udvalg af forenklingsforslag, der blev vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet i foråret 2025.

Tillæg: Ressourcer i nationale parlamenter

Ifølge Draghirapporten gør EU's nationale parlamenter kun begrænset brug af deres traktatbaserede beføjelser til at overvåge EU-lovgivers overholdelse af nærhedsprincippet. Draghi anbefaler derfor, at der iværksættes en undersøgelse i alle EU-lande for at analysere årsagerne bag de nationale parlameters passive udøvelse af deres kontrol med nærhedsprincippet. Draghi

¹ I oktober 2024 aftalte Europa-Parlamentet og Kommissionen, at de vil forsøge at fastsætte en klar mekanisme for brugen af hasteprocedurer i forbindelse med vedtagelsen af EU-lovgivning.

² Rådets forretningsorden gør det muligt i hastende tilfælde at fravige det normale sprogkrav i artikel 14, som fastslår, at et forslag skal være tilgængeligt på alle officielle EU-sprog.

foreslår, at der tages initiativer til at styrke de nationale parlamenters og medlemsstaternes rolle i forhold til at opretholde nærhedsprincippet – og dermed kontrollere EU-institutionernes lovgivningsmæssige aktivitet. Han foreslår, at dette kan omfatte yderligere støtte til de nationale parlamenters administrative kapacitet.

Dette afsnit vil undersøge de nationale parlamenters nuværende administrative kapacitet, når det handler om at bistå parlamentsmedlemmer med at føre parlamentarisk kontrol med EU-lovgivningsforslag.

Kapitel 2: Gennemsigtighed og adgang til dokumenter

Ifølge EU-traktaterne skal EU-institutionerne udføre deres arbejde så åbent som muligt for at fremme god regeringsførelse i EU. Møder i Europa-Parlamentet og Rådet skal være offentlige, når de behandler EU-lovgivningsforslag, ligesom deres lovgivningsdokumenter som hovedregel skal være offentligt tilgængelige.

Gennemsigtighed i EU's beslutningstagning og rettidig adgang til EU-dokumenter og dokumenter udarbejdet af regeringer om centrale EU-lovgivningsforslag er afgørende for, at de nationale parlamenter kan udføre en ordentlig kontrol og holde deres regeringer ansvarlige i EU-sager.

Nationale parlamenter modtager EU-lovgivningsforslag direkte fra Europa-Kommissionen samtidig med Europa-Parlamentet og Rådet. Rådet sender dagsordener og resultater af møder, hvor Rådet drøfter lovgivningsforslag, til de nationale parlamenter.³ Derudover har de nationale parlamenter adgang til en række ikke-offentlige rådsdokumenter gennem Rådets IT-plattform »Information Exchange Platform« (CIxP)⁴. Fra den 1. januar 2025 besluttede Rådet, at alle såkaldte CM-, ST- og WK-dokumenter for lovgivningsforslag bliver offentligt tilgængelige i Rådets dokumentregister.

Måske vigtigst af alt modtager de nationale parlamenter forskellige dokumenter udarbejdet af deres regeringer om centrale EU-lovgivningsforslag og andre vigtige EU-initiativer – såsom forklarende notater og nonpapers, som er aftalt med andre medlemsstatsregeringer. Adgangen til sådanne

³ Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen har forbedret brugervenligheden af deres offentlige registre. EU-institutionerne oprettede den første version af databasen »EU Law Tracker« i maj 2024, som skal gøre det lettere at få overblik over de forskellige trin i EU-lovgivningsprocessen.

⁴ Indtil 2024 havde de nationale parlamenter også adgang til Rådets IT-plattform »Delegates Portal«, men Rådet besluttede at suspendere denne adgang.

regeringsdokumenter varierer dog meget fra medlemsstat til medlemsstat i overensstemmelse med hver medlemsstats forfatningsmæssige organisation og praksis.

Dette kapitel vil undersøge status for EU's nationale parlamenters adgang til oplysninger om EU-lovgivningsaktiviteter via EU-institutionerne og deres respektive regeringer. Fokus vil primært være på, om de nationale parlamenter finder adgangen til EU-oplysninger tilfredsstillende eller tilstrækkelig. Kapitlet vil forsøge at identificere bedste praksis i de nationale parlamenter med hensyn til både adgang til relevante rådsdokumenter og til de forskellige typer dokumenter, der udarbejdes af deres respektive regeringer om EU-lovgivningsforslag og andre vigtige initiativer. Endelig vil kapitlet se på, hvordan adgangen til EU-relaterede dokumenter i de nationale parlamenter har udviklet sig over tid siden COSAC's seneste halvårige rapport om emnet fra april 2012.

Kapitel 3: Skal den politiske dialog med Kommissionen omfatte et grønt kort?

Over tid er de nationale parlamenters rolle blevet styrket i den europæiske arkitektur. Mest markant indførte Lissabontraktaten det såkaldte tidlige varselingsystem i 2009, som giver de nationale parlamenter mulighed for at gøre indsigelse mod et EU-lovgivningsforslag, hvis de mener, at det ikke overholder nærhedsprincippet.⁵

Efter den dobbelte afvisning af forfatningstraktaten ved folkeafstemninger i Frankrig og Nederlandene i 2005 lancerede Barroso I-Kommissionen den såkaldte politiske dialog for at styrke den direkte kontakt med de nationale parlamenter. Gennem denne politiske dialog fik de nationale parlamenter mulighed for at interagere direkte med Europa-Kommissionen gennem skriftlige bidrag (udtalelser) om enhver form for officielt dokument udarbejdet af Kommissionen.⁶

Gennem årene har nogle parlamenter fremmet ideen om at styrke den politiske dialog med Kommissionen yderligere gennem et såkaldt grønt kort som

⁵ Hvis mere end en tredjedel af de nationale parlamenter udtrykker bekymring over et EU-lovgivningsforslag, er Kommissionen forpligtet til at tage forslaget op til fornyet overvejelse. Kommissionen kan i den forbindelse beslutte at opretholde, ændre eller trække udkastet tilbage.

⁶ På COSAC i København i april 2012 blev det aftalt med Europa-Kommissionen, at de nationale parlamenter skulle have mulighed for at indsende skriftlige forespørgsler til Kommissionen om lovgivningsforslag og høringsdokumenter.

et middel, hvorved de nationale parlamenter kan opfordre Kommissionen til at fremsætte et EU-lovgivningsforslag inden for et bestemt politikområde. Hvis en sådan anmodning fremsendes til Kommissionen, er den ikke forpligtet til at handle, men den bør være forpligtet til at give passende svar på anmodningen og give sine grunde til at tage eller ikke tage den foreslåede handling. Et sådant grønt kort ville give de nationale parlamenter en ret, der ligner den, som både Europa-Parlamentet, Rådet og 1 million europæiske borgere (borgerinitiativet) har i dag.⁷

Dette kapitel vil vurdere, om og hvordan de nationale parlamenter ville være interesseret i at styrke den politiske dialog yderligere med Europa-Kommissionen gennem et sådant grønt kort.

Udkastet til disposition skal præsenteres og godkendes på COSAC-formandsmødet i København den 4. juli 2025.

⁷ Se TEUF art. 225, 241 og TEU art. 11.